

VECĀKU ATBALSTS BĒRNAM VEIKSMĪGAS KARJERAS VEIDOŠANĀ

Bērna attīstību ietekmē dažādi faktori: ģimene, sadzīves apstākļi, digitālo tehnoloģiju pieejamība, masu mediji, skolotāji, vienaudži, interešu grupu vadītāji un domubiedri, pastiprināta interese par slaveniem cilvēkiem u.tml. Tomēr nenovērtējama ir vecāku nozīmīgā ietekme bērna attīstībā. Vecākiem svarīgi zināt, kur meklēt informāciju, kas var palīdzēt sarunā par karjeru ar bērnu. Praktiska informācija par karjeras plānošanu un izglītības iespējām, kā arī vērtīgi padomi un materiāli, ko izpētīt kopā ar bērnu, ir atrodami vairākās noderīgās vietnēs.

Virtuālā pilsēta profesijupasaule.lv Vietne www.profesijupasaule.lv ir interaktīvs instruments, kur bērni patstāvīgi var iepazīties ar dažādām profesijām. Tā ir veidota kā virtuāla pilsēta, kas sastāv no objektiem - uzņēmumiem, kuros atrodamas uzņēmumam tipiskākās profesijas. Par katru no tām ir pieejams apraksts, intervija ar šajā profesijās strādājošo, fotogrāfiju galerija un attiecīgās profesijas apguves iespējas.

Mugurkaula ķirurgs, aviācijas kravu apkalpošanas speciālists, restorators, reitertepeits un daudzas citas citas, kopumā teju 300 profesijas, kuru skaits vietnē tiek nemitīgi papildināts. Bērni var ne tikai pētīt dažādās profesijas un to ikdienu, bet arī iejusties uzņēmēja lomā un uzzināt noderīgu informāciju par biznesa uzsākšanas pamatiem.

Nacionālā izglītības iespēju datubāzē niid.lv Nacionālajā izglītības iespēju datubāzē www.niid.lv atrodama informācija par izglītības iespējām Latvijā – gan par pirmsskolas, pamatizglītības un vidējās izglītības mācību iestādēm, gan visdažādākajiem profesionālās pilnveides kursiem. Informāciju iespējams atlasīt gan pēc bērna interesēm, gan pēc līdz šim iegūtās izglītības un citiem parametriem.

niid.lv atrodami arī noderīgi materiāli par karjeras plānošanas iespējām skolas laikā, ko vecāki var izpētīt kopā ar bērnu, runājot par karjeras tēmām. Karjeras orientēšanās karte, salokāms origāms palīgs karjeras plānošanā – sadaļā infografikas lejupielādei pieejama virkne skaidrojošu un noderīgu materiālu. Vietnē pieejami arī dažādi interaktīvi rīki: e-konsultācija, digitālais asistents un karjeras izvēles testi.

Video lekcijas un informatīvie materiāli. Valsts izglītības attīstības aģentūras mājaslapas viaa.gov.lv sadaļā **Karjeras atbalsts** vienkopus atrodamas gan noderīgas video lekcijas par karjeras plānošanas jautājumiem, gan dažādi metodiski materiāli, kas būs interesanti gan vecākiem, gan bērniem.

Video materiālos var atrast padomu, kā ar bērnu dažādās situācijās runāt par karjeru, kā arī atrodami vērtīgi karjeras konsultantu padomi gan profesijas izvēles jautājumos, gan plānojot pirmos soļus studijām augstskolā.

- Bērns vēlas nodarboties ar ko tādu, par ko jums vai nu nav priekšstata, vai arī Jums liekas, ka tas īsti nav piemērots darbs Jūsu bērnam. <https://www.youtube.com/watch?v=kv-J2qEuO8&feature=youtu.be>
- Bērns vēlas apgūt profesiju sev interesējošā jomā, nevis kā to iecerējuši vecāki - pavisam citā jomā, tādā, kura bērnam neinteresē. <https://www.youtube.com/watch?v=DPZGzVYcKfE&feature=youtu.be>

- Bērns vēlas apgūt profesionālo izglītību, apgūt praktiskas ievirzes profesiju, darīt to, kas viņam labi padodas, bet vecāki iecerējuši, ka bērns varētu studēt augstskolā, ārzemēs, kļūt par uzņēmēju. <https://www.youtube.com/watch?v=DPZGzVYcKfE&feature=youtu.be>

Grāmata „**Mans bērns izvēlas karjeru**” palīdzēs vecākiem aktīvāk līdzdarboties savu bērnu profesionālās karjeras plānošanā. Grāmata ir domāta vecākiem, kuri vēlas labāk izprast savu atvašu vecumposmu īpatnības un veiksmīgāk piedalīties viņu karjeras plānošanā. https://viaa.gov.lv/files/news/727/mans_berns_izvelas_karjeru_web.pdf

Grāmata "**Vecāku atbalsts bērnam veiksmīgas karjeras veidošanā. Rokasgrāmata skolotājiem un vecākiem**" (autore I.Lemešonoka). Pieejama: Zvaigzne ABC (iegādājama grāmatu veikalos, internetveikalā un kā e-grāmata).

Karjeras konsultantes Intas Lemešonokas padomi vecākiem sava bērna karjeras izvēles veicināšanā:

<https://www.youtube.com/watch?v=PNu-2bE1XCM&feature=youtu.be>

„**Pašvadītas mācīšanās ceļvedis**”:

https://static1.squarespace.com/static/578397cb725e25016e66856a/t/5f7d79e112dfe51e169099cc/1602058731707/Vecakiem_PM+celvedis.pdf

PUBLIKĀCIJAS PAR KARJERAS ATBALSTU SKOLĒNIEM

Temats, nosaukums	Medijs	Saite
Kā palīdzēt jauniešiem izprast savas spēcīgās puses, savu personību, kā runāt ar jauniešiem par karjeras izvēli, lai viņi uzklautu?	Latvijas Radio 1, "Ģimenes studija"	https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/vecaki-un-berni/karjeras-nedela-vecaku-un-skolas-loma-berna-profesijas-izvele.a378662/?utm_source=rss&utm_campaign=rss&utm_medium=links
STEM pieeja karjerā – kas par to jāzina un kā pielietot praksē?	DELFI.lv sadaļa Campus	https://www.delfi.lv/campus/raksti/stem-pieeja-karjera-kas-par-to-jazina-un-ka-pielietot-prakse?id=52641925
Kas sagaida darba tirgu?	Dienas Bizness	https://www.db.lv/zinas/kas-sagaida-darba-tirgu-499699
Nākamā profesija – kā izvēlēties un kā šajā procesā var palīdzēt vecāki.	DELFI.lv sadaļa calis.lv	https://www.delfi.lv/calis/jaunumi/nakama-profesija-ka-izveleties-un-ka-saja-procesa-var-palidzet-vecaki.d?id=52595641
Bērns nav vecāka pagarinājums. Kā gudri palīdzēt bērnam karjeras veidošanā.	DELFI.lv sadaļa calis.lv	https://www.delfi.lv/calis/jaunumi/berns-nav-vecaka-pagarinajums-ka-gudri-palidzet-bernam-karjeras-veidosana.d?id=52608401
Bērna personības tips karjeras izvēlē – kāpēc to svarīgi ņemt vērā?	Maminuklubs.lv	https://maminuklubs.lv/bebitis/berna-personibas-tips-karjeras-izvele-kapec-to-svarigi-nemt-vera-298374/
Baiba Sipeniece – Gavare: "Nenorociet bērna sapņus!"	TVNET	https://www.tvnet.lv/7102260/baiba-sipeniece-gavare-nenorociet-berna-sapnus

Z paaudze un digitālie mazuļi... Kā runāt ar jaunieci viņam saprotamā valodā par karjeras plāniem.	Mammamuntetiem.lv	https://maminuklubs.lv/bebitis/berna-personibas-tips-karjeras-izvele-kapec-to-svariginemt-vera-298374/
Kā plānot un kam pievērst uzmanību karjeras izvēlē jau tagad, lai uzlabotu savas iespējas darba tirgū nākotnē?	Latvijas Radio 1 raidījums "Kā dzīvot labāk?"	https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/ka-labak-dziivot/darbs-nakotne-ir-profesijas-kas-nepazudiskadas-mainisies-citas-.a136192/
Karjeras izvēlē no kļūdām nav jābaidās!	Maminuklubs.lv	https://maminuklubs.lv/skola/karjeras-izvele-no-kludam-nav-jabaidas-298434/
Vecāku un skolas loma bērna profesijas izvēlē.	Latvijas Radio 1, "Ģimenes studija"	https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/vecaki-un-berni/karjeras-nedela-vecaku-un-skolas-loma-berna-profesijas-izvele.a378662/?utm_source=rss&utm_campaign=rss&utm_medium=links

PEDAGOGA KARJERAS KONSULTANTA IETEIKUMI VECĀKIEM

Galvenais uzdevums: audzināt cilvēkus, kuru sabiedrībā mums visiem būs jādzīvo.

- Mācīt bērnus domāt un analizēt.
- Palīdzēt bērniem veidot vērtību sistēmu.
- Mācīt bērnus būt derīgiem sabiedrībai.
- Mācīt bērniem darbu darīt labi, nevis formāli vai pavirši.
- Iedvesmot bērnus piedalīties jaunā laikmeta pārmaiņās – jaunas tehnoloģijas, jaunas profesijas, jaunas iespējas, jauna domāšana, jaunas attieksmes.